

5.2.1 Οι αρμοδιότητες συνεπώς της Επιτροπής είναι μάλλον ευρείες, και περιλαμβάνουν επίσης τη δυνατότητα να καθορίζει η ίδια (δεύτερη παύλα) τις περιπτώσεις και τις προϋποθέσεις κατά τις οποίες μπορεί να επιβάλει στα κράτη μέλη να ανακαλέσουν ή να τροποποιήσουν μία απόφασή τους. Η ΕΟΚΕ παρατηρεί ότι, ενώ σε σχέση με τις πτυχές που προβλέπονται στην πρώτη και την τρίτη παύλα η Επιτροπή ασκεί το θεσμικό της έργο συντονισμού και εκτέλεσης των αποφάσεων που έχει λάβει ή εγκρίνει το Συμβούλιο, στην περίπτωση της δεύτερης παύλας διαπιστώνεται μία μη κανονική άσκηση εξουσίας — αν και, σε τελευταία ανάλυση, δικαιολογημένη από τις περιστάσεις — στην οποία φυσικά δεν εναντιώνεται η ΕΟΚΕ.

5.2.2 Γενικά, η ΕΟΚΕ σημειώνει ότι η απόφαση για την διεξαγωγή ελέγχων επί των πράξεων οιασδήποτε είδους των πολιτών — στις οποίες συμπεριλαμβάνονται εμπορικές και τελωνειακές πράξεις — επηρεάζει την ελεύθερη ανταλλαγή αγαθών και προκύπτει από πολιτικές επιλογές, τις οποίες συνυπογράφουν ανάλογα με τους τομείς αρμοδιότητάς τους η Ε.Ε. και τα κράτη μέλη. Φυσικά, εκτελεστές των αποφάσεων είναι η Επιτροπή.

5.2.3 Η ΕΟΚΕ ευελπιστεί ότι η μεταρρύθμιση του τελωνειακού τομέα δεν θα θέσει σε κίνδυνο την απαραίτητη ισορροπία μεταξύ του ελεύθερου εμπορίου και της ασφάλειας των χρηστών καθώς και των τελικών καταναλωτών και ότι θα διεξαχθεί με πλήρη σεβασμό του επαγγελματισμού των τελωνειακών και των υπαλλήλων των εισαγωγών και εξαγωγών.

Βρυξέλλες, 5 Ιουλίου 2006

Η Πρόεδρος

της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Anne-Marie SIGMUND

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα: Λευκή Βίβλος — Πολιτική για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες 2005-2010

COM(2005) 629 τελικό

(2006/C 309/06)

Την 1^η Δεκεμβρίου 2005, και σύμφωνα με το άρθρο 262 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Επιτροπή αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα *Λευκή Βίβλος — Πολιτική για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες 2005-2010*

Το ειδικευμένο τμήμα «Ενιαία αγορά, παραγωγή και κατανάλωση» στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΕΟΚΕ, επεξεργάστηκε τη γνωμοδότησή του, στις 31 Μαΐου 2006, με βάση εισηγητική έκθεση του κ. IOZIA.

Κατά την 428^η σύνοδο ολομέλειάς της, της 5^{ης} και 6^{ης} Ιουλίου 2006 (συνεδρίαση της 5^{ης} Ιουλίου 2006), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 152 ψήφους υπέρ, μία ψήφο κατά και 9 αποχές, την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Συμπεράσματα και προτάσεις

1.1 Η ΕΟΚΕ προσυπογράφει την πρόταση της Επιτροπής να αφιερωθεί η προσεχής πενταετία στη «δυναμική ενοποίηση» του χρηματοπιστωτικού τομέα με την εφαρμογή και την ενίσχυση της υφιστάμενης νομοθεσίας, καθώς και με την ταυτόχρονη αποφυγή της συσσώρευσης υπερβολικά πολλών ρυθμιστικών παρεμβάσεων (της λεγόμενης «επιχρύσωσης» — *gold-plating*), υπό τον όρο ότι θα εντάσσεται στο πνεύμα της στρατηγικής της Λισσαβώνας και θα σέβεται τις ιδιαιτερότητες του ευρωπαϊκού κοινωνικού προτύπου.

1.2 Η ΕΟΚΕ συμφωνεί επίσης ότι είναι ουσιώδες να ενισχυθεί ο ρόλος και οι δραστηριότητες των εποπτικών αρχών, ενθαρρύνοντας όσο το δυνατόν περισσότερο τη βελτίωση του συντονισμού, όπως προβλέπεται για τις επιτροπές του επιπέδου 3 σύμφωνα με τη διαδικασία Lamfalussy.

1.2.1 Η ΕΟΚΕ θεωρεί **πρόωρη, υπό την παρούσα κατάσταση, την καθιέρωση μιας ενιαίας ευρωπαϊκής εποπτικής αρχής** η οποία, στο μέλλον, θα μπορούσε να διευκολύνει την ολοκλήρωση των αγορών· εκτιμά, ωστόσο, ότι θα ήταν σκόπιμο να προταθεί ήδη

από τώρα στις αρμόδιες ευρωπαϊκές αρχές να υποδείξουν μια βασική εποπτική αρχή — την αρχή της χώρας εγκατάστασης της μητρικής επιχείρησης — στην οποία να ανατεθεί και η εποπτεία των δραστηριοτήτων των θυγατρικών και των ελεγχόμενων εταιρειών στα άλλα κράτη μέλη της ΕΕ. Τα πλεονεκτήματα για τις επιχειρήσεις με πανευρωπαϊκή διάσταση και για τους καταναλωτές είναι προφανή.

1.3 Στην αύξηση της αποδοτικότητας των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών βασίζεται η αυξανόμενη σημασία που αποκτούν οι χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες στην οικονομία (η επονομαζόμενη «χρηματοπιστωτική» της οικονομίας). Η χρηματοπιστωτική της οικονομίας παρέχει ενδιαφέρουσες δυνατότητες οικονομικής ανάπτυξης και προαγωγής της απασχόλησης στο χρηματοπιστωτικό τομέα, αλλά μπορεί επίσης να προκαλέσει αρνητικές συνέπειες για το σύνολο της οικονομίας. Ο σημαντικός ρόλος των χρηματιστηριακών αγορών που έχουν ως κίνητρο την αρχή «αξία για τους μετόχους» μπορεί να έρθει σε σύγκρουση με τις βιομηχανικές στρατηγικές. Οι εμπορικές και χρηματιστικές πιέσεις που ασκούνται στα διευθυντικά στελέχη των επιχειρήσεων μπορεί να προκαλέσουν

προβλήματα μακροπρόθεσμα και να αποτελέσουν την αιτία ανεξέλεγκτων δημοσίων προσφορών εξαγοράς, που στις σημερινές συνθήκες έχουν οδηγήσει, σε σημαντικά ποσοστά, σε καταστροφή πλούτου βραχυπρόθεσμα.

1.3.1 Δεν πρέπει, εντούτοις, να λησμονηθεί ότι λόγω των διαδικασιών ενοποίησης παρατηρείται, τουλάχιστον βραχυμεσοπρόθεσμα, μείωση της απασχόλησης στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών η οποία **προκαλεί ολοένα και μεγαλύτερη αβεβαιότητα στους εργαζομένους** του εν λόγω τομέα. Η ΕΟΚΕ τονίζει την ανάγκη συνεκτίμησης των κοινωνικών συνεπειών της ενοποίησης και ευελπιστεί ότι τα κράτη μέλη **θα υιοθετήσουν ενδεδειγμένους «μηχανισμούς απορρόφησης των κοινωνικών κραδασμών» και θα υποστηρίξουν σχέδια επαγγελματικής επιμόρφωσης και επανεκπαίδευσης** που είναι απολύτως αναγκαία για την υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής της Λισσαβώνας.

1.4 Η ΕΟΚΕ επικροτεί τους στόχους της απλούστευσης, της κωδικοποίησης και της διασαφήνισης ενόψει της «βελτίωσης της νομοθεσίας» και χαιρετίζει ως προς τούτο τη δέσμευση που ανέλαβε η Επιτροπή για τη διεξαγωγή σταθερών, συχνών και ανοικτών διαβουλεύσεων με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς και για την πραγματοποίηση εμπεριστατωμένης ανάλυσης επιπτώσεων πριν από κάθε νέα πρόταση, λαμβάνοντας υπόψη και την κοινωνική και την περιβαλλοντική διάσταση καθώς και τα εξωτερικά στοιχεία επί του συνόλου του οικονομικού συστήματος.

1.4.1 Η ΕΟΚΕ ζητά οι εργασίες που περιστρέφονται γύρω από το σχέδιο δράσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες να αποτελέσουν αντικείμενο μεγαλύτερης προβολής και συζήτησεων, εκτός των αποκλειστικών κύκλων των ειδικών.

1.5 Η ΕΟΚΕ συμφωνεί με την προτεινόμενη πρωτοβουλία της Επιτροπής όσον αφορά τη δημοσίευση ανακοίνωσης/σύστασης σχετικά με τους Οργανισμούς Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (ΟΣΕΚΑ), με σκοπό την υπερνίκηση των υφιστάμενων εμποδίων που παρακωλύουν την ελεύθερη κυκλοφορία των εν λόγω χρηματοπιστωτικών μέσων.

1.6 Ζωτικής σημασίας θα είναι η ενδυνάμωση της πληροφόρησης, της χρηματοπιστωτικής παιδείας και της ευαισθητοποίησης των καταναλωτών. Η πρόθεση της Επιτροπής να προωθήσει ειδικές δράσεις από κοινού με τις ευρωπαϊκές ενώσεις καταναλωτών είναι μεν ευπρόσδεκτη, αλλά καλό θα ήταν η Επιτροπή να δραστηριοποιηθεί περισσότερο έναντι των κρατών μελών προκειμένου να τα παροτρύνει να καθιερώσουν δεσμευτικότερες μορφές συμμετοχής των ενδιαφερομένων μερών σε εθνικό επίπεδο. Η ΕΟΚΕ προτίθεται να συμβάλει στις πρωτοβουλίες αυτές συνεργαζόμενη με τα εθνικά συμβούλια καταναλωτών και με τις εθνικές Οικονομικές και Κοινωνικές Επιτροπές για την ανάλυση συγκεκριμένης δράσης.

1.7 Οι υφιστάμενοι εποπτικοί κανόνες, οι οποίοι διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών, επιβάλλουν στις επιχειρήσεις σημαντικές απαιτήσεις κατάρτισης ισολογισμών και πληροφόρησης περί εταιρειών. Η υιοθέτηση των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (IFRS) θα μπορούσε να αποτελέσει ιδανική ευκαιρία για την τυποποίηση των εν λόγω απαιτήσεων πληροφόρησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η ΕΟΚΕ σημειώνει ότι ο Οργανισμός Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), ιδιωτικός οργανισμός διεθνούς τυποποίησης, δεν αντικατοπτρίζει πλήρως την παγκόσμια οικονομική πραγματικότητα και εκφράζει την ευχή όπως ο οργανισμός συνεργαστεί διεθνώς με άλλους φορείς όπως π.χ. η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

1.8 Όσον αφορά τις προτεινόμενες οδηγίες για την αγορά λιανικών υπηρεσιών, η ΕΟΚΕ επιφυλάσσεται να διατυπώσει συγκεκριμένες παρατηρήσεις σχετικά με την οδηγία για την καταναλωτική πίστη, η οποία θα πρέπει να εγκριθεί το συντομότερο δυνατόν, καθώς και σχετικά με την οδηγία για τις υπηρεσίες πληρωμών, για

την οποία καταρτίζει επί του παρόντος ξεχωριστή γνωμοδότηση. Όσον αφορά την οδηγία για τα ενυπόθηκα δάνεια, αντιθέτως, η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει μεν τους επιδιωκόμενους στόχους, αλλά διατυπώνει βάσιμες ανησυχίες όσον αφορά την αντικειμενική δυνατότητα ολοκλήρωσης της αγοράς ενυπόθηκων δανείων εντός σύντομου χρονικού διαστήματος. Τέλος, η ΕΟΚΕ τάσσεται σαφώς υπέρ της υιοθέτησης μιας οδηγίας-πλαίσιο για τα συστήματα συμψηφισμού και διακανονισμού.

1.9 Η Επιτροπή εκφράζει αμφιβολίες σχετικά με την υιοθέτηση του επονομαζόμενου «26ου καθεστώτος» στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Η ΕΟΚΕ λαμβάνει γνώση των αμφιβολιών αυτών και είναι πρόθυμη να αξιολογήσει — αμέσως μόλις καθοριστούν — τους προτεινόμενους όρους για την αποτελεσματική εφαρμογή του εν λόγω καθεστώτος, στο πλαίσιο της οποίας θα πρέπει να λαμβάνονται πάντοτε υπόψη τα συμφέροντα των καταναλωτών και τα πραγματικά πλεονεκτήματα προς όφελός τους.

1.10 Ως προς τις μελλοντικές πρωτοβουλίες, η ΕΟΚΕ επισυνάπτει:

- τη σκοπιμότητα μιας παρέμβασης όσον αφορά τους ΟΣΕΚΑ, με στόχο την εναρμόνιση των νομοθετικών προτύπων για τα **ασφαλιστήρια συμβόλεια που επενδύουν σε αμοιβαία κεφάλαια** με εκείνα των άλλων χρηματοπιστωτικών προϊόντων·
- τη σημασία της **εξασφάλισης της πρόσβασης σε έναν τραπεζικό λογαριασμό**·
- την ανάγκη **άρσης των εμποδίων που τροχοπεδούν τη διασυνοριακή κινητικότητα των τραπεζικών λογαριασμών**.

1.11 Η ΕΟΚΕ είναι πεπεισμένη ότι η ποιότητα των ευρωπαϊκών προτύπων για τη νομοθετική ρύθμιση των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών είναι πολύ υψηλή, καθώς και ότι η ΕΕ μπορεί να επιδιώξει να καταστεί σημείο αναφοράς για όλες τις υπόλοιπες χώρες. Η Ευρώπη θα πρέπει να καθιερώσει διάλογο όχι μόνον με τις πρόσφατα βιομηχανοποιημένες χώρες (π.χ. με την Ινδία, τη Βραζιλία και την Κίνα), όπως προτείνει η Επιτροπή, αλλά και με τις αναπτυσσόμενες χώρες οι οποίες χρειάζονται σημαντική βοήθεια για την ανάπτυξη των αγορών τους στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

1.12 Η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει την προσπάθεια όλων των ευρωπαϊκών και εθνικών οργάνων για την καταπολέμηση της εγκληματικότητας και της τρομοκρατίας. Και σε αυτήν την περίπτωση, κατά την οποία η Επιτροπή δίδει έμφαση στην ανάγκη διασφάλισης πλήρους και διαρκούς συνεργασίας με τις αρμόδιες αρχές στο πλαίσιο του χρηματοπιστωτικού συστήματος, η ΕΟΚΕ υποστηρίζει και επαναλαμβάνει το εν λόγω αίτημα τόσο προς τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όσο και προς τις αρμόδιες αρχές οι οποίες θα πρέπει να γνωστοποιούν τη συνέχεια που δίδεται στις πληροφορίες που παρέχονται από τους χρηματοοικονομικούς μεσάζοντες.

2. Ιστορικό

2.1 Στη Λευκή Βίβλο με θέμα την πολιτική για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες 2005-2010 καθορίζονται διάφοροι στόχοι που αποσκοπούν στη **δυναμική ενοποίηση** του κλάδου των εν λόγω υπηρεσιών, έχοντας επίγνωση του γεγονότος ότι μια αποδοτική χρηματοπιστωτική αγορά συνιστά τον ακρογωνιαίο λίθο μιας στρατηγικής οικονομικής ανάπτυξης και μεγέθυνσης. Η **δυναμική ενοποίηση** αποτελεί το κεντρικό μοτίβο της Λευκής Βίβλου, η οποία θέτει ως στόχο την άρση των εμποδίων που εξακολουθούν να παρακωλύουν την ελεύθερη κυκλοφορία των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και των κεφαλαίων, παρά τα αξιοσημείωτα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν ήδη χάρη στο πρόγραμμα δράσης για τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες 1999-2005 (ΠΑΧΥ).

2.2 Ο βασικός ρόλος που διαδραματίζει η νομοθεσία για τη λειτουργία των χρηματοπιστωτικών αγορών αιτιολογεί την εστίαση της προσοχής και την έμφαση που δίδεται από τη Λευκή Βίβλο στην ανάγκη εφαρμογής και ενίσχυσης της υφιστάμενης νομοθεσίας, **με την ταυτόχρονη αποφυγή της συσσώρευσης υπερβολικά πολλών ρυθμιστικών παρεμβάσεων** (της λεγόμενης «επιχρύνωσης»), κυρίως εκ μέρους των κρατών μελών.

2.3 Κατά την ανάλυση του κανονιστικού πλαισίου δεν πρέπει να αμεληθεί η **διερεύνηση των ορίων, των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων για το συντονισμό των εποπτικών αρχών εντός της ΕΕ**: υπό την παρούσα κατάσταση, η διατήρηση μιας εθνικής βάσης εποπτείας ενδέχεται να αποτελεί ακόμη την καλύτερη μορφή προστασίας και εξασφάλισης των καταναλωτών και των επενδυτών, αλλά δεν είναι δυνατόν να παραβλεφθούν δύο σημαντικά προβλήματα που θέτει αυτή η βασική προσέγγιση.

2.3.1 Η άσκηση εποπτείας μη ολοκληρωμένης σε υπερεθνικό επίπεδο περιορίζει δραστικά την ολοκλήρωση των αγορών: απαιτείται, ως εκ τούτου, **να προαχθεί και να εδραιωθεί η ανάπτυξη στενής συνεργασίας μεταξύ των αρχών** των κρατών μελών. Πράγματι, η διαχείριση των κινδύνων στις μεγάλες ευρωπαϊκές τράπεζες, οι οποίες δραστηριοποιούνται σε αρκετά κράτη μέλη, πραγματοποιείται σε επίπεδο ομάδας, σε ενοποιημένη βάση. Οι εποπτικές αρχές πρέπει να είναι λοιπόν σε θέση να αξιολογούν ορθά το προφίλ κινδύνου αυτών των μεγάλων ευρωπαϊκών ομίλων.

2.3.2 Η διατήρηση σημαντικών προνομιών σε επίπεδο εθνικής εποπτείας δεν πρέπει να οδηγήσει στην παρακώλυση της «δυναμικής ενοποίησης» σε επίπεδο ΕΕ τη στιγμή που η Λευκή Βίβλος προσβλέπει στη σταδιακή εξάλειψη τέτοιου είδους εμποδίων.

3. Γενικές παρατηρήσεις

3.1 Σε πρόσφατη γνωμοδότησή της, η ΕΟΚΕ διατύπωσε τις δικές της παρατηρήσεις σχετικά με την Πράσινη Βίβλο για την πολιτική στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (2005-2010). Εφόσον η Λευκή Βίβλος συμπεριλαμβάνει πολλές από τις προτάσεις της προαναφερθείσας Πράσινης Βίβλου, η ΕΟΚΕ επαναλαμβάνει εν συντομία στην παρούσα γνωμοδότηση τις απόψεις που έχει ήδη εκθέσει στο εν λόγω έγγραφο (*).

3.1.1 Η Λευκή Βίβλος δίδει έμφαση στις **δυνατότητες οικονομικής ανάπτυξης και αύξησης της απασχόλησης στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών**. Η ΕΟΚΕ εκτιμά, ωστόσο, ότι το εν λόγω βασικό προαπαιτούμενο του εγγράφου αυτού χρήζει προσεκτικής και αντικειμενικής εξέτασης λαμβάνοντας υπόψη διάφορα ορθά τεκμηριωμένα πλέον στοιχεία.

3.2 Η διαδικασία ενοποίησης του συγκεκριμένου τομέα μπορεί να ευνοήσει την επίτευξη μεγαλύτερης αποδοτικότητας και οικονομικών κλίμακας οι οποίες, σε τελική ανάλυση, μπορούν να ωφελήσουν τους κατόχους μεριδίων του κεφαλαίου επιχειρηματικού κινδύνου των μεσαζόντων (μέσω της αύξησης του επιπέδου απόδοσης του επενδυμένου κεφαλαίου) και τους χρήστες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (μέσω της μείωσης του κόστους των υπηρεσιών αυτών).

3.3 Συγχρόνως, όμως, υφίσταται μια πληθώρα εμπειρικών στοιχείων που τεκμηριώνουν το γεγονός ότι οι διαδικασίες ενοποίησης επιφέρουν μείωση της απασχόλησης στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, η οποία προκαλεί ολοένα και μεγαλύτερη αβεβαιότητα στους εργαζομένους του εν λόγω τομέα. Δεν μπορεί, επίσης, να αγνοηθεί το γεγονός ότι τα επιχειρησιακά σχέδια που παρουσιάζονται επ'ευκαιρία συγχωνεύσεων και εξαγορών εστιάζονται

ζονται κατ'έξοχην στην περικοπή των δαπανών που επιτυγχάνεται με τη μείωση του κόστους εργασίας. Παρότι οι διαδικασίες ενοποίησης έχουν ως άμεση επίπτωση την καθαρή απώλεια θέσεων εργασίας, πρέπει εντούτοις να αναγνωριστεί ότι οι εν λόγω διαδικασίες δημιουργούν ευκαιρίες για την ανάπτυξη καινοτόμων υπηρεσιών και τομέων της δραστηριότητας που εν συνεχεία θα ασκήσουν θετική επίδραση στην απασχόληση. Ο περιορισμός των εμποδίων τα οποία δεν επιτρέπουν στους φορείς παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών να αξιοποιήσουν πλήρως τις συνεργίες των διασυνοριακών συγχωνεύσεων, θα παρείχε τη δυνατότητα στις τράπεζες να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους με χαμηλότερο κόστος, με συνακόλουθη εφαρμογή μιας πολιτικής τιμών ευνοϊκότερης για τους πελάτες και, άρα, με αποτέλεσμα την αύξηση της ζήτησης. Τούτο θα είχε ως απόρροια την τόνωση των επενδύσεων των χρηματοπιστωτικών μεσαζόντων, γεγονός το οποίο θα επιδρούσε θετικά και στην απασχόληση. Αυτές οι νέες θέσεις εργασίας, με εξαίρεση ορισμένους ιδιαίτερους τομείς όπως τα κέντρα κλήσεων (*call center*) και οι υπηρεσίες υποστήριξης (*back office*), προσελκύουν κατά κανόνα άτομα με πιο εξειδικευμένες επαγγελματικές δεξιότητες και καλύτερες αποδοχές.

3.4 Επομένως, ακόμη και εάν υποτεθεί ότι η ενοποίηση του εν λόγω τομέα δεν θα έχει προφανείς αρνητικές επιπτώσεις στην απασχόληση, η ΕΟΚΕ τονίζει όλως ιδιαίτερος ότι **δεν είναι δυνατόν να παραβλεφθεί το χάσμα, από πλευράς χρόνου και διαφορετικών επαγγελματικών δεξιοτήτων, που εμφανίζεται μεταξύ της απώλειας των υπαρχουσών θέσεων εργασίας και της δημιουργίας νέων**. Σε μία χρονική στιγμή κατά την οποία η έμφαση μετατοπίζεται από τη διαφύλαξη των θέσεων εργασίας προς τη δυνατότητα εξεύρεσης απασχόλησης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να επικεντρώσουν πρωτίστως τις προσπάθειές τους όχι μόνον στην καθιέρωση ενδεδειγμένων «μηχανισμών απορρόφησης των κοινωνικών κραδασμών», αλλά και στην υποστήριξη σχεδίων επαγγελματικής επιμόρφωσης και επανεκπαίδευσης για την αναπροσαρμογή των επαγγελματικών δεξιοτήτων.

3.5 Εάν οι εργαζόμενοι αντιληφθούν ότι οι δεξιότητες και οι ικανότητές τους μπορούν να χρησιμοποιηθούν εύκολα ακόμη και στο πλαίσιο μια τάχιστα μεταβαλλόμενης οικονομίας, τότε θα είναι λιγότερο απρόθυμοι να δεχθούν τον περιορισμό της μονιμότητας των θέσεων εργασίας που συνεπάγεται η «δυναμική ενοποίηση» του εν λόγω τομέα. Η διαπίστωση αυτή πρέπει να οδηγήσει στην **αντιμετώπιση της επαγγελματικής κατάρτισης όχι μόνον ως μέσο για τη μετρίαση της κοινωνικής αστάθειας, αλλά και ως ζωτική και αναπόδραστη συνιστώσα για τη μακροχρόνια επιτυχία του σχεδίου «δυναμικής ενοποίησης» και, γενικότερα, της στρατηγικής της Δισσαβώνας η οποία αποσκοπεί στη μετατροπή της ευρωπαϊκής οικονομίας στη σημαντικότερη «βασισμένη στη γνώση οικονομία» στον κόσμο**. Επιπλέον, κρίνεται σκόπιμο να δημιουργηθεί ένα κατάλληλο κοινωνικό δίκτυο το οποίο θα συνέβαλε στην άμβλυνση των συχνά σοβαρών συνεπειών που επιφέρουν τέτοιου είδους μεταβατικά στάδια.

4. Ειδικές παρατηρήσεις

4.1 Η βελτίωση της νομοθεσίας

4.1.1 Οι τρεις κατευθυντήριες αρχές που διέπουν τη διαδικασία βελτίωσης της νομοθεσίας προσδιορίζονται ως εξής: απλούστευση, κωδικοποίηση και διασαφήνιση. Θεωρείται σημαντικό να ακολουθηθεί αυτή η οδός προκειμένου να διασφαλιστεί η αναγκαία συνοχή, η απλουστευμένη εφαρμογή και η ενιαία υιοθέτηση των δράσεων.

(*) ΕΕ C 65 της 17.3.2006

4.1.2 Η ΕΟΚΕ επικροτεί τις προτάσεις της Επιτροπής σχετικά με τη «βελτίωση της νομοθεσίας» και, κυρίως, τη δέσμευση που ανέλαβε η Επιτροπή για τη συνεχή διεξαγωγή **συχών και ανοικτών διαβουλεύσεων με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη**, καθώς και για την πραγματοποίηση εμπειριστατωμένων **ανάλυσης επιπτώσεων** πριν από κάθε νέα πρόταση, επικεντρωμένης στη σχέση κόστους-ωφέλειας υπό την ευρεία έννοια και λαμβάνοντας συγχρόνως υπόψη και την **κοινωνική και την περιβαλλοντική διάσταση**. Εξίσου σημαντική θεωρείται και η δέσμευση που αναλαμβάνεται για τη βελτίωση της ποιότητας της νομοθεσίας από κοινού με το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο και τα εξωτερικά στοιχεία επί του συνόλου του οικονομικού συστήματος.

4.1.3 Η ΕΟΚΕ συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής όσον αφορά την πρόκληση που συνίσταται, αφενός, στην ορθή και έγκαιρη μεταφορά της ευρωπαϊκής νομοθεσίας και, αφετέρου, στην επακόλουθη ορθή εφαρμογή της από τα 25 κράτη μέλη, ενόψει δε και των μεταγενέστερων διευρύνσεων. Η ΕΟΚΕ συμφωνεί, επίσης, όσον αφορά **την ανάγκη αντιμετώπισης του φαινομένου της «επιχρυσωσης»**, δηλαδή της μονομερούς υιοθέτησης πρόσθετων κανόνων οι οποίοι αντίκεινται στην αρχή της ενιαίας αγοράς. Στην πράξη, **η αδικαιολόγητη διαφοροποίηση των εθνικών νομοθετικών ρυθμίσεων οι οποίες διέπουν την προστασία των καταναλωτών αποτελεί ένα από τα κυριότερα εμπόδια στα οποία προσκρούει η ολοκλήρωση των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών εντός της ΕΕ**.

4.1.4 Επίσης, η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι είναι θεμελιώδες **να αξιολογείται εκ των υστέρων** εάν η εφαρμογή των κανόνων απέφερε πράγματι τα αναμενόμενα αποτελέσματα, καθώς και εάν η εξέλιξη των αγορών υπήρξε αντίστοιχη των προσδοκιών, τουλάχιστον όσον αφορά τους τομείς που καλύπτονται από την επονομαζόμενη «διαδικασία Lamfalussy».

4.1.5 Ο έλεγχος της συνέπειας μεταξύ της κοινοτικής και της εθνικής νομοθεσίας πρέπει να ξεκινήσει από τους **σημαντικότερους τομείς** ή από τους τομείς στους οποίους υφίστανται μείζονα προβλήματα ως προς τη νομοθετική εναρμόνιση και ενοποίηση, όπως συμβαίνει όσον αφορά **τη διανομή και τη διαφήμιση των ΟΣΕΚΑ** (Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες). Η επίταση του ανταγωνισμού και της αποδοτικότητας στον εν λόγω τομέα διευρύνει αναπόφευκτα τα περιθώρια χειρισμών στην περίπτωση της διανομής και των εμπορικών συναλλαγών που παρακλύονται σημαντικά εξαιτίας ενός μη επαρκώς ακόμη προσδιορισμένου κανονιστικού πλαισίου. Κατά συνέπεια, η πρωτοβουλία της Επιτροπής σχετικά με τη δημοσίευση ανακοίνωσης/σύστασης επί του θέματος εντός του 2006 καθώς και μιας Λευκής Βίβλου το Νοέμβριο για τη διαχείριση στοιχείων ενεργητικού (asset management) θεωρείται άκρως ενδεδειγμένη.

4.1.6 Η Επιτροπή θα προτείνει τη **συνένωση των 16 υφισταμένων ασφαλιστικών οδηγιών σε μια ενιαία οδηγία για τον ασφαλιστικό τομέα**. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει αυτήν την πρόταση κωδικοποίησης και εκτιμά ότι αποτελεί εξαιρετο παράδειγμα προς μίμηση και σε άλλους τομείς, δια της υιοθέτησης νομικών πράξεων οι οποίες θα συνενώνουν, θα απλοποιούν και θα αναδιοργανώνουν τα διάφορα θέματα που καλύπτονται από πολλές οδηγίες.

4.1.7 Η ΕΟΚΕ θεωρεί επίσης χρήσιμο **να κινείται η διαδικασία παράβασης** σε περίπτωση λανθασμένης μεταφοράς ή εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, αλλά οφείλει να επισημάνει ότι, τελευταίως, η Επιτροπή έχει επηρεαστεί πολύ από το Συμβούλιο και καταφεύγει ολοένα και λιγότερο στις εν λόγω διαδικασίες.

4.1.8 Η βελτίωση και η εκλογίκευση του τομέα των λιανικών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών προϋποθέτει τη **συνεκτίμηση του**

προβλήματος της πληροφόρησης, της εκπαίδευσης και της ευαισθητοποίησης των καταναλωτών: οι παράγοντες αυτοί είναι πράγματι κεφαλαιώδεις για τη μέγιστη αποτελεσματικότητα κάθε κανονιστικού πλαισίου. Ως εκ τούτου, η επιδίωξη της **προώθησης ειδικών δράσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, από κοινού με τις ενώσεις εκπροσώπησης των καταναλωτών και με αντιπροσώπους του χρηματοπιστωτικού τομέα** είναι μεν ευπρόσδεκτη, αλλά καλό θα ήταν η Επιτροπή να δραστηριοποιηθεί περισσότερο με στόχο να καταστεί η εν λόγω πρακτική σε εθνικό επίπεδο υποχρεωτική ή τουλάχιστον να συνιστάται θερμώς. Η **ευρωπαϊκή ενημερωτική επιστολή που απευθύνεται στους καταναλωτές** αποτελεί, επί της αρχής, εξαιρετική πρωτοβουλία· θα πρέπει, ωστόσο, να διευκρινισθεί ότι τα μέσα διάδοσης πληροφοριών απαιτείται να έχουν ως χαρακτηριστικό γνώρισμα το στοιχείο της εγγύτητας προς τους καταναλωτές. Η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να επιδιώξει την εξέταση, από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο, του ενδεχόμενου καθιέρωσης **δεσμευτικότερων μορφών συμμετοχής των ενδιαφερομένων μερών σε εθνικό επίπεδο**, σύμφωνα με όσα προβλέπεται να αναληφθούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η ανάπτυξη του δικτύου FIN-NET — ενός μέσου το οποίο είναι επί του παρόντος άγνωστο στην ευρεία πλειονότητα των καταναλωτών — αποτελεί ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση. Με την προοπτική της επανεξέτασης του ρόλου που διαδραματίζει το εν λόγω μέσο, η ΕΟΚΕ συνιστά τη συμμετοχή των οργανώσεων των καταναλωτών και της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και των κοινωνικών φορέων, και δηλώνει πρόθυμη να υποστηρίξει αυτήν την πρωτοβουλία συνεργαζόμενη, παραδείγματος χάρι, με τα εθνικά συμβούλια καταναλωτών και με τις εθνικές Οικονομικές και Κοινωνικές Επιτροπές για την ανάληψη συγκεκριμένης δράσης.

4.1.9 Εφόσον η Επιτροπή εμμένει στη σημασία της διάδοσης των πληροφοριών, κυρίως μεταξύ των καταναλωτών, των επενδυτών και των εργαζομένων στο χρηματοπιστωτικό τομέα, η ΕΟΚΕ είναι της γνώμης ότι **δεν πρέπει να υποτιμηθεί το πρόβλημα της γλώσσας στην οποία συντάσσονται τα έγγραφα**. Η Επιτροπή οφείλει να εστιάσει την προσοχή της στο εν λόγω ζήτημα, καταβάλλοντας κάθε απαιτούμενη προσπάθεια προκειμένου να καταστούν τουλάχιστον τα βασικότερα έγγραφα διαθέσιμα σε όσο το δυνατόν περισσότερες γλώσσες.

4.1.10 Η ΕΟΚΕ επικροτεί **την προσοχή που δίδεται στους καταναλωτές και στο προσωπικό των τραπεζικών και των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων**, καθώς και τη δέσμευση που αναλαμβάνεται για την πραγματοποίηση τακτικών διαβουλεύσεων μαζί τους επί θεμάτων που τους αφορούν. Η προστιθέμενη αξία της ολοκλήρωσης των αγορών έγκειται στην ικανοποίηση των καταναλωτών, επιδεικνύοντας πάντοτε τη δέουσα προσοχή στον κοινωνικό αντίκτυπο των αποφάσεων που λαμβάνονται. Εντούτοις, οι προγενέστερες οδηγίες για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες δεν υιοθετούσαν πάντοτε αυτήν την προσέγγιση. Με τις παρατηρήσεις που διατυπώνονται στο τμήμα που τιτλοφορείται «Γενικές παρατηρήσεις» επιδιώκεται να υποστηριχθεί εκ νέου σθεναρά η εν λόγω προοπτική.

4.1.11 Όσον αφορά **την αλληλεπίδραση με άλλους τομείς της οικονομικής πολιτικής της ΕΕ**, η ΕΟΚΕ έχει ήδη επισημάνει ότι, στην περίπτωση των μεγάλων ευρωπαϊκών ομίλων ⁽²⁾, **το καθεστώς του ΦΠΑ** ενδέχεται να παρεμποδίσει την ενίσχυση των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Επιτροπή σκοπεύει να υποβάλει μια νομοθετική πρόταση επί τούτου. Απαιτείται, ωστόσο, να αξιολογηθεί με ιδιαίτερη προσοχή ο δυνητικός οικονομικός, κοινωνικός και περιβαλλοντικός αντίκτυπος μιας — επιθυμητής πάντως — διαδικασίας εναρμόνισης του ΦΠΑ. Εν πάση περιπτώσει, η ΕΟΚΕ έχει ήδη καταδείξει ότι η υφιστάμενη κατάσταση θα μπορούσε να παρακωλύσει

(2) 2ΕΕ C 65 της 17.3.2006

την πλήρη ολοκλήρωση και την πλήρη ανάπτυξη της χρηματοπιστωτικής αγοράς. Επιπλέον, η ΕΟΚΕ επιθυμεί να επιστήσει την προσοχή στο πρόβλημα της **εξωτερικής ανάθεσης καθηκόντων (outsourcing)**, η οποία θα μπορούσε να ενθαρρυνθεί πολύ από ένα μη εναρμονισμένο φορολογικό σύστημα, με αρνητικές επιπτώσεις στην απασχόληση, στην ποιότητα των υπηρεσιών και στη συνολική αξιοπιστία του συστήματος. Η ΕΟΚΕ ευελπιστεί ότι το εν λόγω θέμα θα τύχει ενδελεχούς μελέτης, λαμβανομένων υπόψη των κάθε άλλο παρά ικανοποιητικών αποτελεσμάτων που παρατηρούνται συχνά κατά την άσκηση της εν λόγω πρακτικής.

4.2 Εξασφάλιση ορθής κανονιστικής και εποπτικής δομής

4.2.1 Ο στόχος που αφορά την ενίσχυση του συντονισμού μεταξύ των εποπτικών αρχών των αγορών επικροτείται αναμφίβολα και πιστεύεται ότι η επίτευξή του θα μπορούσε να διευκολυνθεί με την ανάθεση ολόένα και σημαντικότερου ρόλου στις επιτροπές του επιπέδου 3, εναρμονίζοντας τις αρμοδιότητες των μελών τους στο πλαίσιο της «διαδικασίας Lamfalussy», ενόψει της ολοκλήρωσης του κανονιστικού πλαισίου της ΕΕ. Τούτο θα είχε ως αποτέλεσμα τόσο την ελάφρυνση του φόρτου εργασίας της Επιτροπής όσο και τον περιορισμό του κινδύνου της «επιχρυσώσης» στην οποία προβαίνουν τα κράτη μέλη ή οι εποπτικές αρχές.

4.2.2 Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι, σε αυτό το στάδιο, είναι μεν πρόωρο να ανατεθεί σε μια ενιαία ευρωπαϊκή εποπτική αρχή η αρμοδιότητα του συντονισμού των εποπτικών δραστηριοτήτων, αλλά είναι της γνώμης ότι οι εθνικές εποπτικές αρχές οφείλουν να συνεργάζονται ενεργά και σταθερά για την καθιέρωση **κοινών πρωτοκόλλων συμπεριφοράς και παρέμβασης**. Η ενίσχυση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης, η οποία θα επιτυγχάνετο σε αυτή την περίπτωση, θα αποτελούσε ένα πρώτο βήμα για την έναρξη μιας διαδικασίας με στόχο τη μελλοντική σύσταση μιας ευρωπαϊκής εποπτικής αρχής για τους μεγάλους χρηματοπιστωτικούς, τραπεζικούς και ασφαλιστικούς ομίλους που αναπτύσσουν δραστηριότητα σε πολλά κράτη μέλη. Μια πρώτη σημαντική απόφαση θε έπρεπε να αφορά την υπόδειξη μιας βασικής εποπτικής αρχής στη χώρα στην οποία εδρεύει η μητρική επιχείρηση, επιφορτισμένης με την εποπτεία των θυγατρικών και των ελεγχόμενων εταιρειών που είναι εγκατεστημένες σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Οι πολυεθνικές και οι εποπτικές αρχές θα μπορούσαν να επωφεληθούν πραγματικά από την ενιαία αγορά, αποφεύγοντας κατ'αυτόν τον τρόπο την υποβολή ισολογισμών και ενημερωτικών εγγράφων, καθώς και τη συνεκτίμηση διαφόρων εθνικών νομοθετικών ρυθμίσεων.

4.2.3 Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε, παραδείγματος χάρι, στην οδηγία για την κατάχρηση αγοράς πρέπει να τύχει ενθάρρυνσης. Η υποβολή ενός ενδελεχέστατου σχεδίου οδηγίας κατέστησε δυνατή, αφενός, την επίτευξη μεγάλης ομοιομορφίας κατά τη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο και, αφετέρου, την εκχώρηση μιας σημαντικής αρμοδιότητας στις ρυθμιστικές αρχές: η εν λόγω αρμοδιότητα καταμετρήθηκε εξάλλου σε ευρωπαϊκό επίπεδο ΕΕ, με παράλληλη υπόδειξη των συγκεκριμένων καθηκόντων που έπρεπε να μεταβιβασθούν στις διάφορες εποπτικές αρχές.

4.2.4 Η υιοθέτηση των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (IFRS) απετέλεσε σημαντική ευκαιρία για την τυποποίηση και τη σύγκλιση της λογιστικής απεικόνισης στον τομέα της διαχείρισης επιχειρήσεων βάσει σύγχρονων προτύπων. Τούτο θα μπορούσε επίσης να αποτελέσει ευκαιρία για την **ομοιομορφία, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, προσαρμογή του τύπου των στοιχείων που πρέπει να παρέχονται από τους μεσάζοντες στις**

αρμοδιες εποπτικές αρχές. Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι η υιοθέτηση των IFRS δεν αφήνει πλέον το παραμικρό περιθώριο για την αναβολή ή την καθυστέρηση της επίτευξης του στόχου αυτού, ο οποίος συνιστά βασικό προαπαιτούμενο για την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα του συντονισμού και της συνεργασίας στον τομέα της εποπτείας σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Εν πάση περιπτώσει, απαιτείται ευθυγράμμιση με τους αντίστοιχους στόχους του ευρωπαϊκού προγράμματος «Solvency II», αλλά οι επιχειρήσεις που δεν έχουν ακόμη προβεί στην εναρμόνιση του ισολογισμού και του ενοποιημένου ισολογισμού τους με τα IFRS δεν θα πρέπει να βρεθούν σε μειονεκτική θέση έναντι των επιχειρήσεων για τις οποίες προβλέπεται ήδη η εν λόγω υποχρέωση.

4.3 Υφιστάμενες και μελλοντικές νομοθετικές πρωτοβουλίες

4.3.1 Υφιστάμενες νομοθετικές πρωτοβουλίες

4.3.1.1 Ο τομέας της λιανικής τραπεζικής καλύπτεται από τρεις σημαντικές πρωτοβουλίες. Όσον αφορά τα **ενυπόθηκα δάνεια**, η ΕΟΚΕ (²) έχει ήδη εκφράσει ορισμένες βασικές αμφιβολίες όσον αφορά την αντικειμενική δυνατότητα ολοκλήρωσης της εν λόγω αγοράς, λαμβανομένων υπόψη των νομικών επιπτώσεων και των ουσιαστικών δυσκολιών που εκτέθηκαν σε πρόσφατη γνωμοδότηση. Η ΕΟΚΕ τελεί εν αναμονή των κατευθυντηρίων γραμμών που θα διαμορφώσει η Επιτροπή, καθώς και των απαντήσεων που θα προτείνει όσον αφορά τις διατυπωθείσες αντιρρήσεις.

4.3.1.2 Οι τροποποιήσεις που προτάθηκαν από την Επιτροπή επί της οδηγίας για την καταναλωτική πίστη, η οποία τελεί επί παρόντος υπό εξέταση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, βελτιώνουν την προηγούμενη πρόταση, παρότι δεν ικανοποιούν πλήρως τις ανάγκες των καταναλωτών. Η ΕΟΚΕ αναμένει την έκβαση της εν λόγω ανταλλαγής απόψεων και ευελπιστεί ότι η οδηγία θα εγκριθεί σύντομα.

4.3.1.3 Η **οδηγία για τις υπηρεσίες πληρωμών** διαδραματίζει επίσης σημαντικό ρόλο. Οι διασυνοριακές υπηρεσίες πληρωμών εξακολουθούν να καλύπτονται από ένα πέπλο αδιαφάνειας. Το χρηματοπιστωτικό σύστημα θα πρέπει να υπόκειται στους κανόνες περί ανταγωνισμού, διαφάνειας και συγκρισιμότητας που διαμορφώθηκαν από τη ΓΔ «Ανταγωνισμός». Η δημιουργία ενός ενιαίου χώρου πληρωμών σε ευρώ (SEPA) ως το 2010 συνιστά φιλόδοξο και ευκαίριο στόχο ο οποίος προβλέπεται να καταστήσει τις διασυνοριακές πληρωμές αποδοτικότερες και να παρέχει εγγυήσεις στους καταναλωτές. Κρίνεται πάντως σκόπιμο να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι σε ορισμένα κράτη μέλη εφαρμόζονται ήδη κάποια αποδοτικά και μη δαπανηρά συστήματα (όπως το σύστημα άμεσης χρέωσης). Όταν θα ολοκληρωθεί η υλοποίηση του SEPA, απαιτείται να συνεκτιμώνται τα συμφέροντα των χρηστών και να προσδίδεται προστιθέμενη αξία. Η ΕΟΚΕ καταρτίζει επί του παρόντος ξεχωριστή γνωμοδότηση σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών, στην οποία θα εκθέσει λεπτομερώς τις απόψεις της επί του θέματος.

4.3.1.4 Η επανεξέταση της **έννοιας της ειδικής συμμετοχής**, η οποία αναφέρεται και στην τραπεζική και στην ασφαλιστική οδηγία στα άρθρα 16 και 15 αντίστοιχως, αποτελεί πρωτοβουλία μείζονος σημασίας προκειμένου να αποτραπεί η παρεμπόδιση της ισόρροπης ανάπτυξης της εσωτερικής αγοράς εκ μέρους ορισμένων εποπτικών αρχών, με πρόσχημα τη συνετή διαχείριση των χρηματοπιστωτικών συστημάτων. Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι η καλύτερη εγγύηση για τη σταθερότητα ενός συστήματος έγκειται μάλλον στη βελτίωση της αποδοτικότητάς του, παρά στην επιβολή περιορισμών για τη μεταβίβαση του ελέγχου των επιχειρήσεων.

(²) ΕΕ C 65 της 17.3.2006

4.3.1.5 Όσον αφορά τα **συστήματα συμψηφισμού και διακανονισμού**, η απουσία κανονιστικού πλαισίου αναφοράς συνέβαλε στη διατήρηση σημαντικών πρόσθετων δαπανών και πραγματικών καταχρήσεων. Οι διασυννοριακοί συμψηφισμοί και διακανονισμοί κοστίζουν περισσότερο και αποδίδουν λιγότερο από τους εθνικούς. Η ΕΟΚΕ τάσσεται υπέρ της υιοθέτησης μιας οδηγίας-πλαίσιο με στόχο την περαιτέρω βελτίωση της ανταγωνιστικής ικανότητας των ευρωπαϊκών φορέων παροχής τέτοιου είδους υπηρεσιών, ακόμη και έναντι των διεθνών ανταγωνιστών τους. Μια αποδοτική και εύρυθμα λειτουργούσα αγορά προσελκύει επενδύσεις και η Ευρώπη χρειάζεται τις επενδύσεις αυτές εάν πραγματικά επιθυμεί την απτή υλοποίηση των στόχων της οικονομικής ανάπτυξης και της αύξησης της απασχόλησης.

4.3.2 Θέματα υπό εξέταση

4.3.2.1 Η ΕΟΚΕ συμμερίζεται τις απόψεις της Επιτροπής σχετικά με τα αδικαιολόγητα εμπόδια που παρακωλύουν την πλήρη υλοποίηση της κυκλοφορίας των κεφαλαίων και των διασυννοριακών επενδύσεων.

4.3.2.2 Η Επιτροπή εκφράζει αμφιβολίες σχετικά με την υιοθέτηση του επονομαζόμενου «**26^{ου} καθεστώτος**» **στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών**. Εξάλλου, η αρχή της **ελάχιστης εναρμόνισης έχει δημιουργήσει υπερβολικά πολλές διαφορές**. Η αρχή της χώρας προέλευσης απέτελεσε ένα καταπληκτικό μέσο για την ελευθέρωση και τον ανταγωνισμό εντός της ΕΕ. Όσο μεγαλύτερη είναι η αμοιβαία εμπιστοσύνη που επιδεικνύεται σε κάθε κράτος μέλος έναντι της ποιότητας της εσωτερικής νομοθεσίας τόσο ευρύτερα αποδεκτή καθίσταται εκ των πραγμάτων η εν λόγω αρχή από τα κράτη μέλη. Υπό αυτό το πρίσμα, ο στόχος της πλήρους **νομοθετικής εναρμόνισης διαδραματίζει καταλυτικό ρόλο για την προαγωγή και την εδραίωση των προαναφερθεισών σχέσεων εμπιστοσύνης**, στις οποίες στηρίζεται η σταδιακή καθιέρωση μιας κοινής παράδοσης. Τούτο θα πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα να εναρμονισθούν οι βασικές ρήτρες των συμβάσεων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Η ΕΟΚΕ εφιστά εξάλλου την προσοχή στο γεγονός ότι μέχρι στιγμής δεν έχει παρασχεθεί κανένα αποδεικτικό στοιχείο της (αντικειμενικής) δυνατότητας εφαρμογής του 26^{ου} καθεστώτος και θεωρεί ότι η Επιτροπή θα πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να διερευνήσει εις βάθος τη δυνατότητα εφαρμογής του εν λόγω καθεστώτος. Σε πρόσφατη γνωμοδότησή της, η ΕΟΚΕ ανέφερε ότι: (το 26ο καθεστώς) θα μπορούσε να αποτελέσει εφικτή επιλογή μόνον αφότου εξακριβωθεί, δια της ενδελεχούς μελέτης των νομοθεσιών και των συμβάσεων των εικοσιπέντε κρατών μελών, ότι το «παράλληλο» μέσο δεν αντίκειται προς τις κανονιστικές και νομοθετικές διατάξεις τους. **Εν πάση περιπτώσει, οι κανόνες τυποποίησης δεν πρέπει επ' ουδενί να παρεμποδίζουν την προσφορά νέων προϊόντων διότι υπάρχει κίνδυνος επιβράδυνσης της καινοτομίας** ⁽⁴⁾.

4.3.3 Μελλοντικές πρωτοβουλίες

4.3.3.1 Σε πρόσφατη γνωμοδότησή της σχετικά με την Πράσινη Βίβλο, τον Ιούλιο του 2005, η ΕΟΚΕ τόνισε τη **σκοπιμότητα παρέμβασης όσον αφορά τους ΟΣΕΚΑ** ⁽⁵⁾. «Τα αμοιβαία κεφάλαια επενδύσεων συγκρίνονται με χρηματοπιστωτικά προϊόντα, όπως τα ασφαλιστήρια αμοιβαίων κεφαλαίων, που οι επενδυτές τα θεωρούν του ίδιου επιπέδου αν και διέπονται από διαφορετική

ρυθμιστική νομοθεσία. Τούτο ενδέχεται να επιφέρει στρεβλώσεις στις επιλογές των επενδυτών, με αρνητικές συνέπειες στο επίπεδο του κόστους και στο επίπεδο των κινδύνων των πραγματοποιηθεισών επενδύσεων. Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι το πρόβλημα δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με μείωση του ανταγωνισμού, μετριάζοντας τους περιορισμούς και τις απαιτούμενες εγγυήσεις κατά την επένδυση σε αμοιβαία κεφάλαια. Αντιθέτως, ενδείκνυται να επιδιωχθεί μια προσαρμογή προς τα άνω των νομοθετικών προτύπων με την οποία τα χρηματοπιστωτικά προϊόντα, που στην πράξη δείχνουν ότι θεωρούνται ως άμεση εναλλακτική λύση των επενδύσεων σε αμοιβαία κεφάλαια, θα διέπονται από παρόμοιες νομοθετικές απαιτήσεις με εκείνες που ισχύουν για τις επενδύσεις σε αμοιβαία κεφάλαια.» Η δυσαναλογία των απαιτήσεων μεταξύ αμοιβαίων κεφαλαίων και ασφαλιστηρίων, η μερική μόνον καθιέρωση του ευρωπαϊκού διαβατηρίου ΟΣΕΚΑ εξαιτίας των εμποδίων που εξακολουθούν να θέτουν ορισμένες εποπτικές αρχές, η ελλιπής διαφάνεια ως προς τις δαπάνες, και κυρίως ως προς το κόστος αποχώρησης, ο κατακερματισμός της αγοράς και το σχετικά υψηλό κόστος είναι ορισμένα από τα προβλήματα που θίγονται. Εν πάση περιπτώσει, η ΕΟΚΕ εκφράζει την ανησυχία της όσον αφορά την ανάπτυξη επενδυτικών προϊόντων εγγυημένου κεφαλαίου σε κάποια κράτη μέλη, χωρίς να απαιτείται να διαθέτει η εκάστοτε εταιρεία διαχείρισης επαρκή ίδια κεφάλαια, γεγονός το οποίο — σε περίπτωση εξαιρετικά αρνητικής εξέλιξης της αγοράς — θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα την ανεπαρκή προστασία των καταναλωτών. Η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να διορθώσει αυτή την παράληψη ορίζοντας, αφενός, ενδεδειγμένα εταιρικά περιουσιακά στοιχεία για τις επιχειρήσεις που εκδίδουν προϊόντα εγγυημένου κεφαλαίου και, αφετέρου, ένα συγκεκριμένο και ενδεδειγμένο επίπεδο εποπτείας. Η ΕΟΚΕ αντιλαμβάνεται την προσπάθεια να καταστούν αποδοτικότεροι οι ΟΣΕΚΑ, δεδομένου επιπλέον ότι — αποτελώντας μια σημαντική συνιστώσα των συνταξιοδοτικών συστημάτων — μπορούν να έχουν ουσιαστική συμβολή στην επίλυση ενός προβλήματος που ορθώς επισημαίνεται στην αρχή της Λευκής Βίβλου, δηλαδή στη χρηματοδότηση του τεράστιου συνταξιοδοτικού ελλείμματος που ταλανίζει τις περισσότερες ευρωπαϊκές οικονομίες.

4.3.3.2 Η ΕΟΚΕ συμφωνεί με την Επιτροπή όσον αφορά την, όχι μόνον οικονομική, σημασία της **πρόσβασης σε έναν τραπεζικό λογαριασμό**. Στη σύγχρονη οικονομία, η κατοχή ενός τραπεζικού λογαριασμού παρέχει εκ των πραγμάτων στα άτομα ένα είδος «οικονομικής υπηκοότητας». Σε ορισμένα κράτη μέλη, το εν λόγω δικαίωμα «υπηκοότητας» αναγνωρίζεται νόμιμα, υποχρεώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο το χρηματοπιστωτικό σύστημα να εξασφαλίζει τη χρήση των βασικών υπηρεσιών με ελάχιστο κόστος πρόσβασης. Σε άλλα κράτη, οι επιχειρήσεις καθίστανται εξαιρετικά δεκτικές σε αυτή τη δυνατότητα, με αποτέλεσμα να παρέχουν ένα «πακέτο» υπηρεσιών συνδεδεμένων με τον τρεχούμενο λογαριασμό, έναντι λίγων ευρώ μηνιαίως.

4.3.3.3 Η επιδίωξη που αφορά την **κατάργηση των εμποδίων στην κινητικότητα των διασυννοριακών λογαριασμών** είναι αξιόπαινη και θα μπορούσε να συντελέσει στη μείωση των τιμών που ορίζουν οι τράπεζες. Χάρη στη δυνατότητα ανοίγματος τραπεζικών λογαριασμών online (σε απευθείας σύνδεση) θα ήταν πράγματι δυνατόν να επιτευχθεί ο στόχος της εξασφάλισης της διευρωπαϊκής κινητικότητας των λογαριασμών· θα πρέπει, ωστόσο, να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι όλοι οι καταναλωτές δεν είναι σε θέση να χρησιμοποιήσουν τις τεχνολογίες της πληροφορικής. Η Επιτροπή θα πρέπει να φροντίσει να προτείνει μια ικανοποιητική εναλλακτική λύση και για αυτούς τους ανθρώπους, οι οποίοι συνήθως ανήκουν στις πιο ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού. Κρίνεται σκόπιμο να επισημανθεί ότι μόνον η εδραίωση έμπρακτης και εποικοδομητικής συνεργασίας μεταξύ των εποπτικών αρχών θα καταστήσει δυνατή την απτή υλοποίηση της εν λόγω επιδίωξης.

⁽⁴⁾ EE C 65 της 17.3.2006

⁽⁵⁾ EE C 110 της 17.5.2006

Στις 16 Μαΐου 2006 ⁽⁶⁾, η Επιτροπή αποφάσισε να αναθέσει σε ομάδα εμπειρογνομόνων να αναλύσουν το θέμα της κινητικότητας των πελατών ως προς τους τραπεζικούς λογαριασμούς ακολουθώντας τις προτάσεις που περιλαμβάνονται στη Λευκή Βίβλο.

4.4 Η εξωτερική διάσταση

4.4.1 Ο φιλόδοξος στόχος που θέτει η Επιτροπή προκειμένου να κατακτήσει η Ευρώπη δεσπόζουσα θέση όσον αφορά τον καθορισμό προτύπων σε παγκόσμιο επίπεδο ασφαλώς επικροτείται. Επιπλέον, σύμφωνα με τις συστάσεις του κύκλου της Ντόχα, η ΕΟΚΕ ευελπιστεί ότι η Ευρώπη θα ωθήσει τις πιο προηγμένες χώρες να αναλάβουν τη δέσμευση να προσφέρουν στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες την κατάλληλη τεχνική και χρηματοοικονομική συνδρομή από νομοθετικής πλευράς, αλλά και για την εφαρμογή των συμφωνιών και των προτύπων που υιοθετούνται. Η πρόοδος της διεθνούς ολοκλήρωσης πρέπει να συνεκτιμά επίσης και τις **ανάγκες των ασθενέστερων οικονομιών** οι οποίες χρειάζονται να προσελκύσουν επενδύσεις. Η ΕΟΚΕ ελπίζει ότι η Επιτροπή θα λάβει δεόντως υπόψη τις προαναφερθείσες ανάγκες στο πλαίσιο των

διαπραγματεύσεων και του διαλόγου με τις άλλες πιο προηγμένες οικονομίες.

4.4.2 Η ΕΟΚΕ, η οποία δραστηριοποιείται ενεργά με στόχο την καταπολέμηση της χρήσης των χρηματοπιστωτικών συστημάτων για εγκληματικούς σκοπούς, υποστηρίζει την Επιτροπή και τα άλλα ευρωπαϊκά όργανα στην προσπάθειά τους να πατάξουν κάθε μορφή εγκληματικότητας, η οποία συχνά σχετίζεται και με τη διεθνή τρομοκρατία. Η οικονομική εγκληματικότητα λαμβάνει ποικίλες εκφάνσεις: εμπορικές και επιχειρηματικές απάτες, νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, φοροδιαφυγή, διαφθορά και χρησιμοποιεί συχνά την οδό των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση εγκληματικών σκοπών. Η ΕΟΚΕ απευθύνει έκκληση στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα προκειμένου να παρέχουν πρόθυμα τη βοήθειά τους στις αρμόδιες αρχές, οι οποίες θα πρέπει να εξακριβώνουν επαρκώς τις πληροφορίες που λαμβάνουν από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Πράγματι, εάν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ενημερώνονται ικανοποιητικά για τη συνέχεια που δίδεται στις πληροφορίες που παρέχουν προς τις αρχές σχετικά με ύποπτες συναλλαγές, τότε θα έχουν περισσότερα κίνητρα προκειμένου να συνεχίσουν και να εντείνουν τις αναγκαίες προσπάθειές τους.

Βρυξέλλες, 5 Ιουλίου 2006

Η Πρόεδρος

της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Anne-Marie SIGMUND

⁽⁶⁾ Απόφαση 2006/355/ΕΚ της Επιτροπής, της 16ης Μαΐου 2006, για τη σύσταση ομάδας εμπειρογνομόνων για την κινητικότητα των πελατών σε σχέση με τους τραπεζικούς λογαριασμούς (ΕΕ L 132 της 19/05/2006, σελ. 37).